

THÁI THUỘNG CẢM ỨNG THIÊN

Tập 38

Chủ giảng: Lão pháp sư Tịnh Không

Địa điểm: Tịnh tông Học hội Singapore

Thời gian: 25/06/1999

Viết dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lư

Chư vị đồng học, chào mọi người! “Tùy duyên giúp người” đã nói mười hạng mục, tám điều phía trước đã giới thiệu qua, phía sau còn hai điều: thứ chín là “*kính trọng bậc trưởng bối*”, thứ mười là “*yêu thương, quý tiếc sanh mạng và vật dụng*”. Phật dạy chúng ta phải tùy duyên chứ không phan duyên, bản thân Phật Bồ-tát đã làm được rất viên mãn, làm ra tám gương cho chúng ta thấy. “Kính trọng bậc trưởng bối”, đặc biệt là người ngày nay đã xem nhẹ điều này. Vì sao phải kính trọng? Bậc trưởng bối là đối tượng để chúng ta học tập kính trọng. Hơn nữa trên thực tế, ý của Phật là muốn chúng ta tôn kính tất cả, tại vì sao? Bởi vì tôn kính là tánh đức. Mục đích học Phật của chúng ta là muốn làm Phật, làm sao mới có thể làm Phật? Nhất định phải phục hồi tánh đức viên mãn trở lại, vậy thì tự nhiên thành Phật. Phật không phải miễn cưỡng mà thành tựu, là tự nhiên thành tựu. Ở trong đại kinh, Phật nói cho chúng ta biết: “Hết thấy chúng sanh vốn dĩ thành Phật”, vốn dĩ chúng ta đều là Phật, hiện tại thì không phải, nguyên nhân vì sao mà không phải? Tư tưởng, kiến giải, hành vi của chúng ta đã trái ngược với tánh đức, cho nên không phải là Phật. Nếu như thuận với tánh đức, đó chính là Phật, cùng với hết thấy chư Phật Như Lai không hai không khác. Do đây có thể biết, Phật giáo hóa chúng sanh, chẳng qua là giáo hóa người thuận theo tánh đức mà thôi. Thuận theo tánh đức là tự nhiên, trái ngược tánh đức chính là phá hoại tự nhiên. Trong Phật pháp, có khi không dùng từ “tự nhiên” này, vì sợ mọi người có chấp trước, có hiểu lầm đối với từ này, mà dùng “pháp nhĩ”. “Pháp nhĩ” nghĩa là gì? Cùng với tự nhiên là ý nghĩa giống nhau. Pháp là tất cả các pháp, nhĩ chính là như vậy, vốn dĩ chính là như vậy.

Nói thật ra, hiện nay chúng ta muốn thể hội những ý nghĩa này thì cần phải có độ sâu tương đối. Vì sao vậy? Mọi người thường nói hoàn cảnh tự nhiên đã bị phá hoại, hoàn cảnh tự nhiên chính là hoàn cảnh sống của chúng ta, hoàn cảnh tự nhiên bị phá hoại chính là hoàn cảnh sống của chúng ta bị phá hoại. Chúng ta hiện nay sống đã cảm thấy rất đau khổ, không những trong thức ăn có chứa rất nhiều vi khuẩn gây bệnh, khiến cho người khi ăn cảm thấy thấp thòm lo âu, mà

trong nước cũng có chứa độc tố, thậm chí là ở trong không khí cũng chứa độc tố. Thời đại này của chúng ta, nước uống, không khí hít thở không bằng thời đại ngày xưa. Thời đại ngày xưa đích thực nước uống là suối trong, hít thở là không khí trong lành, đây là nói hoàn cảnh sống của chúng ta thua xa với người xưa. Bị ai phá hoại vậy? Bản thân chúng ta phá hoại, thật sự là tự làm tự chịu. Nhưng mà không phải toàn bộ loài người chúng ta đều đang phá hoại, chỉ thiểu số người làm mà đa số người chịu liên lụy. Thiểu số người phát minh, đa số người ham muốn một chút tiện ích nhỏ, ham muốn một chút lợi nhỏ, không biết được về sau sẽ có tai nạn lớn đang chờ, đây là ngu si, đây đích thực là vô tri.

Cho nên, Phật dạy người không có gì khác ngoài việc khôi phục tánh đức mà thôi. Tánh đức là cái vốn có của bạn, bạn hiện tại đã mê, vô lượng trí tuệ đức năng không thể hiện tiền. Phật hết lòng hết dạ khuyên bảo chúng ta. Vì sao trí tuệ đức năng không thể hiện tiền? Vì mê hoặc, ngu si. Từ trong si mê sanh khởi vọng tưởng, phân biệt, chấp trước, đúng sai, ta người, tham sân si mạn, các thứ này đang tạo nghiệp, đây chính là phá hoại hoàn cảnh tự nhiên, khiến cho đức năng vốn có trong tự tánh của chúng ta sanh ra chướng ngại, không thể hiện tiền. Vào lúc này, Phật gọi những người này là phàm phu, chỉ cần bỏ đi những chướng ngại này thì trí tuệ đức năng sẽ khôi phục trở lại, vậy thì người này gọi là Phật Bồ-tát, Phật Bồ-tát khác biệt với chúng sanh chính ở chỗ này. Chúng ta chỉ cần tin tưởng lời Phật, lý giải lời Phật, y theo lời Phật mà làm thì có thể khôi phục tánh đức.

Trong kinh Hoa Nghiêm, Bồ-tát Phổ Hiền đã nêu ra mười cương lĩnh tu học cho chúng ta. Điều thứ nhất là “lễ kính chư Phật”, cũng chính là nói tu hành chân chánh phải bắt đầu từ lễ kính chư Phật. Tiên sinh Liễu Phàm ở chỗ này dạy chúng ta “kính trọng bậc trưởng bối” chính là thực tiễn lễ kính chư Phật, đây là bước đầu thực tiễn, bồi dưỡng tâm kính trọng, kính yêu tôn trọng, bồi dưỡng tâm này, đây là tánh đức. Sau đó dùng sự kính yêu này, kính yêu chân thành, tôn trọng chân thành để đối đãi với tất cả chúng sanh, cũng không còn phân biệt, không còn chấp trước nữa, đây chính là lưu lộ của tánh đức, đây chính là đã thật sự thực hiện lễ kính chư Phật của Bồ-tát Phổ Hiền. Chỉ cần một điều này có thể thực hiện được thì chín điều còn lại sẽ dễ làm, sẽ không khó. Đời sống của bạn, công việc của bạn, bạn xử sự đối người tiếp vật, tư tưởng ngôn hạnh của bạn đều là hạnh Phổ Hiền, cũng chính là bạn đã đạt được phương pháp tu hành của Bồ-tát Phổ Hiền. Trong Phật pháp Đại thừa, hạnh Phổ Hiền là phương pháp tu hành thù thắng nhất, phương pháp này có thể thành Phật; hay nói cách khác, phương pháp này có thể minh tâm kiến tánh, cái gọi là thành Phật chính là minh tâm kiến tánh.

Chúng ta hãy suy nghĩ thật kỹ, những kinh luận này chúng ta đã đọc rất nhiều, khi nhắc đến chúng ta đều thấy rất quen chứ không xa lạ, nhưng mà trước sau vẫn không thể thực hiện, nguyên nhân ở đâu? Nguyên nhân ở thực hành không đủ lực. Thật ra mà nói là căn bản không muốn thực hành, không muốn đi thực hành, không chỉ là thực hành chưa đủ lực mà căn bản là không làm, cho nên chúng ta không có cách gì khế nhập cảnh giới của Phật Bồ-tát. Thật ra mà nói, nghĩa chân thật của thập đại nguyện vương chúng ta hiểu chưa thấu triệt, chẳng phải thật sự hiểu rõ. Thật sự hiểu rõ rồi thì làm gì có đạo lý không làm theo? Các bậc cổ thánh tiên hiền dùng phương pháp này để bồi dưỡng tánh đức. Con người nếu có thể kính trọng cha mẹ, kính trọng sư trưởng, kính trọng trưởng bối, bắt đầu làm từ chỗ này thì dễ dàng. Thế nhưng ngày nay thì khó, xã hội ngày nay phổ biến việc tôn sùng sự tự tôn, không biết tôn trọng người khác, tự đại, cho nên tập khí ngạo mạn không ngừng đang tăng trưởng, luôn là ức hiếp người khác. Tâm thái như vậy là tạo tội nghiệp cực nặng, là hoàn toàn trái ngược với tánh đức. Không học Phật thì đã đành, còn học Phật mà vẫn muốn làm như vậy thì đâu có đạo lý không đoạ lạc? Chúng ta phải hiểu được ý nghĩa này, vì sao Phật phải dạy chúng ta như vậy? Cách dạy học này không phải ngài sáng tạo, không phải ngài thiết kế, hoàn toàn là thuận theo tự nhiên, hoàn toàn là thuận theo tánh đức. Nếu như chúng ta hiểu rõ, sáng tỏ rồi thì tự nhiên có thể hoan hỷ y giáo phụng hành, hết lòng học tập, học tập ở trong đời sống, học tập ở trong xử sự, đối người, tiếp vật.

Điều sau cùng là “yêu thương, quý tiếc sanh mạng và vật dụng”, điều này trên thực tế là khuyên bảo chúng ta phải tiếc phước. Ở trong tự tánh có vô lượng phước đức, chúng ta xem thấy ở trong đại kinh, ở trong kinh Hoa Nghiêm nói về y chánh trang nghiêm của Tỳ-lô-giá-na Phật, ở trong kinh Vãng Sanh nói về y chánh trang nghiêm của A-di-đà Phật ở thế giới Cực Lạc. Phước báo đó không phải do tu mà có, là xứng tánh; cũng chính là nói hoàn toàn là tự nhiên, sinh thái tự nhiên chưa bị phá hoại chút nào, bất luận là hoàn cảnh vật chất, hoàn cảnh nhân sự đều tốt đẹp đến cực điểm, cho nên gọi là thế giới Cực Lạc. Trong hoàn cảnh này, Phật Bồ-tát thị hiện cho chúng ta vẫn là “yêu thương, quý tiếc sanh mạng và vật dụng”, huống hồ phạm phu chúng ta chưa kiến tánh, phước báo của tự tánh một chút cũng không hưởng thụ được. Phước báo chúng ta ngày nay hưởng là gì? Từ đâu mà có? Là từ tu đức mà có. Giống như bạn có phước báo, bạn có của cải, bạn có ức vạn tài sản nhưng đều ở trong ngân hàng, trên người một xu cũng không có. Đi trên đường muốn ăn cái gì thì đành chịu đói, không có người nào cho bạn

thức ăn, làm sao đây? Đành phải tạm thời làm thuê, kiếm chút tiền để có một bữa cơm ăn, tạm thời làm thuê kiếm chút tiền ăn cơm, đó là tu đức. Tuy tánh đức có phước báo mà không lấy ra được, phàm phu là giống như loại tình trạng này.

Chúng ta tu một chút phước đức như vậy, nếu bạn không quý tiếc thì phước này sẽ rất nhanh hưởng hết. Người xưa có một câu nói rất hay: “Lộc tận nhân vong.” Lộc là gì? Là phước báo. Người có tuổi thọ rất dài, bạn có tuổi thọ 80 - 90 tuổi, mà phước báo trong 80 – 90 tuổi đó của bạn mới 50 - 60 tuổi đã hưởng hết, không biết tiếc phước, đã hưởng hết; hưởng hết rồi, tuy còn tuổi thọ cũng phải chết, vì phước không còn nữa. Do đây có thể biết, tiếc phước quan trọng. Người biết tiếc phước, tuy tuổi thọ đã đến mà phước chưa hưởng hết, chưa hưởng hết thì họ sẽ chưa chết, tuổi thọ của họ tự nhiên kéo dài. Vì sao vậy? Phước chưa hưởng hết, họ còn có dư phước, chúng ta thường nói thêm phước thêm thọ. Có hai phương pháp để thêm phước, một cái là chính mình biết tu phước, một cái là chính mình biết tiếc phước. Vừa biết tu phước vừa biết tiếc phước thì tuổi thọ đương nhiên sẽ kéo dài, đây là đạo lý nhất định.

Nho, Phật đều dạy chúng ta phải biết tiết kiệm, yêu thương quý tiếc sanh mạng, vật mạng này đặc biệt là chỉ cho động vật. Hàm nghĩa trong câu này là không sát sanh, tiến thêm một bước là không ăn thịt chúng sanh, không ăn thịt chúng sanh là tiếc phước. Ăn thịt chúng sanh, đừng cho rằng đây là việc rất bình thường, trong xã hội mọi người đều ăn mà! Phật nói rất rõ ràng ở trong kinh, bạn ăn nó tám lạng, tương lai phải trả nó nửa cân, không phải nói ăn xong thì hết việc, ăn xong rất phiền phức. Cả đời này của bạn đã ăn biết bao nhiêu thịt động vật, bạn phải bao nhiêu đời mới có thể trả hết, cho nên thân người khó được mà dễ mất, mất thân người rồi mà lại được thân người thật không dễ. Nói cái đơn giản nhất, bạn đời này đã ăn bao nhiêu thịt chúng sanh, đời sau lại biến thành súc sanh, đời đời kiếp kiếp biến thành súc sanh để trả nợ, trả hết toàn bộ rồi thì mới được lại thân người, bạn nghĩ thử xem việc này phiền phức biết bao! Người thế gian không biết điều lợi hại này, Phật Bồ-tát biết, người chân thật tu hành biết, không kết oán thù với chúng sanh, không tranh chấp, nợ nần với bất kỳ người nào. Người khác nợ ta thì không cần nữa, cái này tốt; nếu cần thì bạn còn muốn đi đòi nợ, vậy đời sau bạn vẫn phải gặp lại họ; nếu không cần nữa thì hết nợ rồi. Thiếu nợ người thì phải nhanh chóng trả, trả thật vui vẻ, trên đường Bồ-đề của chúng ta sẽ không còn chướng ngại, vãng sanh sẽ rất nhẹ nhàng, đi rất tự tại, oan gia trái chủ sẽ không đến gây khó dễ, chư Phật hộ niệm, long thiên thiện thần bảo hộ. Bạn

không biết tiếc phước thì biết làm sao đây? Phải tiếc phước, từng li từng tí đều phải quý tiếc, phải dưỡng thành thói quen.

Lần đầu tiên tôi đến Vancouver, Canada để giảng kinh, đồng tu bên đó nói với tôi, ở Vancouver có một vị đại hộ pháp đã cúng dường pháp sư Tuyên Hóa một tòa nhà lớn, vào thời ấy trị giá đến một triệu đô-la, tôi có đi tham quan, một triệu đô-la Mỹ. Nguyên nhân gì cúng dường vậy? Trong một bữa cơm, vị thí chủ này nhìn thấy pháp sư Tuyên Hóa dùng một tờ giấy ăn, tức là dùng giấy để lau miệng, đã dùng tám lần, dùng xong một lần rồi gấp lại, cứ như vậy đến tám lần, ông ấy đã bị cảm động, đã cúng dường một triệu đô, là quả báo của tiếc phước. Pháp sư Tuyên Hóa ở Mỹ, trong rất nhiều thành phố lớn đều có đạo tràng, phước báo lớn. Phước báo từ đâu mà có vậy? Tiếc phước, ngài thật sự tiết kiệm, thật sự tiếc phước, đời sống bản thân đích thực tiết kiệm, người khác không làm được. Ngài ngày ăn một bữa giữa ngày, ngủ ngồi không nằm, trong phòng không có giường, trì giới rất nghiêm, những chỗ này đáng để chúng ta tán thán, đáng để chúng ta học tập. Ngài nói về những thần thông đó, việc này chúng ta không tán thán; thế nhưng về phương diện trì giới, tiếc phước, chúng ta cần phải hướng về ngài học tập. Mười điều này tôi chỉ giới thiệu đơn giản với quý vị đồng tu tới đây, trong chú giải nói được rất tường tận, mọi người có thể tự mình tham khảo.